

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра фізичної культури і спорту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гуманітарно-педагогічний факультет
“19” червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ТРЕНЕРА-ВИКЛАДАЧА**

Галузь знань _____ 01 «Освіта/Педагогіка» _____

Спеціальність _____ 017 «Фізична культура і спорт» _____

Освітньо-професійна програма _____ «Фізична культура і спорт» _____

Факультет (ННІ) _____ Гуманітарно-педагогічний _____

Розробники: к. п. н., доцент, завідувач кафедри фізичної культури і спорту
Костенко М.П., канд. наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент
кафедри фізичної культури і спорту Бринзак С.С.

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

ОК 14 «ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТРЕНЕРА-ВИКЛАДАЧА»

Дисципліна "Теоретико-методичні основи професійної діяльності тренера-викладача" надає студентам фундаментальні знання та методи, які стосуються ролі та обов'язків тренера-викладача й інструктора у спортивній галузі. Студенти вивчають педагогічні концепції, методи викладання, планування та оцінки навчальних процесів у фізичній культурі та спорті. Курс сприяє розвитку професійних навичок та компетенцій тренерів-викладачів, інструкторів, допомагаючи їм успішно керувати навчальними групами та сприяти розвитку спортивного потенціалу учнів або спортсменів.

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь	
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>
Галузь знань	<i>01 Освіта/Педагогіка</i>
Спеціальність	<i>017 «Фізична культура і спорт»</i>
Освітньо-професійна програма	<i>«Фізична культура і спорт»</i>
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	<i>Обов'язковий освітній компонент</i>
Загальна кількість годин	<i>150</i>
Кількість кредитів ECTS	<i>5</i>
Кількість змістових модулів	<i>3</i>
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>Передбачено (6 семестр)</i>
Форма контролю	<i>Екзамен</i>
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
	<i>денна форма навчання</i>
Курс	<i>3 (Третій)</i>
Семестр	<i>шостий</i>
Лекційні заняття	<i>45 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>45 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>60 год.</i>
Індивідуальні завдання	<i>-</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	
аудиторних	<i>6 год.</i>
самостійна робота студента	<i>4 год.</i>

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Теоретико-методичні основи професійної діяльності тренера-викладача» є формування у студентів фундаментальних знань, професійно-педагогічних умінь і навичок які забезпечують теоретичну та практичну підготовку тренера-викладача.

Набуття компетентностей:

• Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

• Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

• Фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.

СК 2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.

СК 13. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.

• Результати навчання (РН):

РН 6. Мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці.

РН 7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.

РН 8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.

РН 17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.

РН 20. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

2. Програма та структура навчальної дисципліни
«Теоретико-методичні основи професійної діяльності тренера-викладача»
повного терміну денної форми здобуття вищої освіти

Назви Змістовних модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	тижні	усього	у тому числі		
			лек.	пр.	ср.
Змістовний модуль 1. Предмет та зміст теорії і методики тренерської діяльності					
Тема 1.1. Вступ до дисципліни "Теоретико-методичні основи професійної діяльності тренера-викладача".	1	6	2	2	2
Тема 1.2. Суть і значення тренерської діяльності у сфері фізичної культури і спорту	2	6	2	2	2
Тема 1.3. Системний підхід до професійного розвитку майбутнього тренера	3	6	2	2	2
Тема 1.4. Нормативно-правові основи та наукове забезпечення тренерської діяльності в сфері фізичної культури і спорту	4	10	4	4	2
Тема 1.5. Організаційно-управлінські аспекти тренерської діяльності як системи у фізкультурній галузі	5	6	2	2	2
Курсова робота		12	1	1	10
Разом за змістовним модулем 1		46	13	13	20
Змістовний модуль 2. Реалізація тренерської діяльності у різних суспільних сферах					
Тема 2.1. Характеристика професійної діяльності тренера, інструктора фізичної культури і спорту в сільських громадах та підприємствах виробничої сфери	6	8	4	2	2
Тема 2.2. Організація тренерської діяльності у навчально-виховній сфері сільських громад	7	6	2	2	2
Тема 2.3. Організація тренерської діяльності з категоріями працівників підприємств агропромислової галузі	8	6	2	2	2
Тема 2.4. Здійснення тренерської та інструкторської діяльності у соціально-побутовій сфері сільських громад та підприємств агропромислової галузі	9	8	4	4	2
Тема 2.5. Здійснення тренерської та інструкторської діяльності у клубних формах сільських громадах та підприємствах агропромислової галузі	10	8	4	4	2
Курсова робота		11		1	10
Разом за змістовним модулем 2		51	16	15	20
Змістовний модуль 3. Професійне вдосконалення і самовдосконалення в роботі тренера					
Тема 3.1. Компоненти педагогічної діяльності в процесі становлення професійного досвіду тренера	11	8	4	2	2
Тема 3.2. Складники і критерії професійної майстерності та передумови підвищення ефективності діяльності тренера	12	8	4	2	2
Тема 3.3. Зміст і методи професійного самовдосконалення тренера	13	8	2	4	2

Тема 4.4. Психолого-педагогічні основи тренерської діяльності у сфері фізичної культури	14	8	4	4	2
Тема 3.5. Порядок проведення атестації тренерів (тренерів-викладачів)	15	8	2	4	2
Курсова робота		11		1	10
Разом за змістовним модулем 3		53	16	17	20
Всього годин		150	45	45	60

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовний модуль 1		
1	Вступ до дисципліни "Теоретико-методичні основи професійної діяльності тренера-викладача".	2
2	Суть і значення тренерської діяльності у сфері фізичної культури і спорту	2
3	Системний підхід до професійного розвитку майбутнього тренера	2
4	Нормативно-правові основи тренерської діяльності в сфері фізичної культури і спорту	2
5	Наукове забезпечення тренерської діяльності в сфері фізичної культури і спорту	2
6	Організаційно-управлінські аспекти тренерської діяльності як системи у фізкультурній галузі	2
7	Консультація щодо написання курсової роботи	1
Змістовний модуль 2		
8	Характеристика професійної діяльності тренера-викладача	2
9	Характеристика професійної діяльності інструктора фізичної культури і спорту в сільських громадах та підприємствах виробничої сфери	2
10	Організація тренерської діяльності у навчально-виховній сфері сільських громад	2
11	Організація тренерської діяльності з категоріями працівників підприємств агропромислової галузі	2
12	Здійснення тренерсько-викладацької діяльності у соціально-побутовій сфері сільських громад та підприємств агропромислової галузі	2
13	Здійснення інструкторської діяльності у соціально-побутовій сфері сільських громад та підприємств агропромислової галузі	2
14	Здійснення тренерсько-викладацької діяльності у клубних формах сільських громад та підприємствах агропромислової галузі	2
15	Здійснення інструкторської діяльності у клубних формах сільських громад та підприємствах агропромислової галузі	2
Змістовний модуль 3		
16	Компоненти педагогічної діяльності в процесі становлення професійного досвіду тренера. Сутність та структура педагогічної діяльності тренера	2
17	Формування професійного досвіду тренера через реалізацію компонентів педагогічної діяльності	2
18	Складники та критерії професійної майстерності тренера	2
19	Передумови та чинники підвищення ефективності діяльності тренера	2
20	Зміст і методи професійного самовдосконалення тренера	2
21	Психологічні основи тренерської діяльності у сфері фізичної культури	2
22	Педагогічні основи тренерської діяльності у сфері фізичної культури	2
23	Порядок проведення атестації тренерів (тренерів-викладачів)	2
	Всього годин	45

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовний модуль 1		
1	Вступ до дисципліни "Теоретико-методичні основи професійної діяльності тренера-викладача". Мета, завдання, дисципліни. Компетентності, результати навчання.	2
2	Суть і значення тренерської діяльності у сфері фізичної культури і спорту. Характеристика понятійного апарату теми. Суть понять: діяльність, професія, професійна діяльність, фізична культура, фізичне виховання, спорт. Сучасний стан функціонування сфери фізичної культури в Україні, її проблеми. Актуалізація завдань тренерської діяльності у їх вирішенні.	2
3	Системний підхід до професійного розвитку майбутнього тренера. Особливості побудови системи всебічного розвитку майбутнього тренера. Особливості використання системного підходу для оптимізації процесу професійної підготовки тренера з урахуванням сучасних вимог.	2
4	Нормативно-правові основи та наукове забезпечення тренерської діяльності в сфері фізичної культури і спорту. Нормативно-правові акти, що регламентують тренерську діяльність: Конституція України, Закони України, Укази Президента, Постанови Кабінету Міністрів, накази (Положення) Міністерства молоді та спорту, Міністерства освіти і науки України та інші. Аналіз Закону "Про фізичну культуру і спорт", "Державних вимог до системи фізичного виховання дітей, учнівської і студентської молоді" та інших нормативно-правових актів у контексті їх значення для здійснення тренерської діяльності в галузі фізичної культури. Роль науки у ефективному здійсненні діяльності у сфері фізичної культури. Напрями і тематика наукових досліджень.	4
5	Організаційно-управлінські аспекти тренерської діяльності як системи у фізкультурній галузі. Аналіз основних понять теми: система, організація, управління, суб'єкт. Поняття тренерської діяльності в галузі фізичної культури як системи. Структура тренерської діяльності в галузі фізичної культури. Компоненти системи тренерської діяльності: суб'єкти, принципи, мета, завдання, функції, реалізація, результат. Характеристика компонентів системи.	2
6	Консультація щодо написання курсової роботи	1
Змістовний модуль 2		
7	Характеристика професійної діяльності тренера, інструктора фізичної культури і спорту в сільських громадах та підприємствах виробничої сфери. Державні нормативно-правові акти про сфери та організацію тренерської та інструкторської діяльності в сільських громадах та підприємствах виробничої сфери.	2
8	Організація тренерської діяльності у навчально-виховній сфері сільських громад. Система управління цією діяльністю в різних типах навчально-виховних закладів та форм. Функціональні обов'язки суб'єктів фізичного виховання і спорту. Технологічні особливості здійснення діяльності.	2
9	Організація тренерської діяльності з категоріями працівників підприємств агропромислової галузі. Система управління цією діяльністю в різних формах рухової активності працівників. Функціональні обов'язки тренера та інструктора в роботі з працівниками. Технологічні особливості здійснення діяльності.	2
10	Здійснення тренерської та інструкторської діяльності у соціально-побутовій сфері сільських громад та підприємств агропромислової галузі. Сучасні проблеми функціонування галузі. Форми організації діяльності.	4

11	Здійснення тренерської та інструкторської діяльності у клубних формах сільських громадах та підприємствах агропромислової галузі. Загальне поняття про клубну діяльність. Клуб як сучасна форма організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності. Принципи, завдання і технологія діяльності фізкультурно-оздоровчих та спортивних клубів у навчально-виховній сфері. Діяльність фізкультурно-оздоровчих та спортивних клубів за місцем проживання.	4
12	Консультація щодо написання курсової роботи	1
Змістовний модуль 3		
13	Компоненти педагогічної діяльності в процесі становлення професійного досвіду. Компоненти діяльності тренера: проєктувальний, конструктивний, організаторський, комунікативний, гностичний. Процес інтеріоризації і процес екстеріоризації. Процес формування педагогічних умінь тренера. Формування рефлексивного ставлення тренера до своєї діяльності	2
14	Складники і критерії професійної майстерності та передумови підвищення ефективності діяльності тренера. Вимоги до діяльності тренера. Загальні ознаки професіоналізму в різних професіях. Умови ефективної діяльності тренера. Передумови підвищення ефективності діяльності тренера. Рівні майстерності тренера.	2
15	Зміст і методи професійного самовдосконалення тренера. Умови самовдосконалення. Система мобілізації на своє вдосконалювання. Етап самопізнання й самооцінки. Методи самопізнання. Етап реалізації програми самовдосконалення. Види педагогічної саморегуляції.	4
16	Психолого-педагогічні основи тренерської діяльності у сфері фізичної культури. Врахування в тренерській діяльності суб'єктно-суб'єктного характеру відносин співучасників фізкультурного процесу, специфіки комплексу завдань фізкультурно-спортивної діяльності, вікових та індивідуальних особливостей психічного розвитку дітей, молоді, дорослого населення. Творчий підхід до діяльності. Психолого-педагогічні якості суб'єктів професійної діяльності. Педагогічна культура. Розв'язання конфліктних ситуацій.	4
17	Порядок проведення атестації тренерів (тренерів-викладачів). Механізм проведення атестації тренерів (тренерів-викладачів). Документи, що подаються на розгляд атестаційної комісії. Загальні вимоги до атестації тренерів (тренерів-викладачів).	4
18	Консультація щодо написання курсової роботи	1
Всього годин		45

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовний модуль 1		
1	Історія становлення професії тренер	1
2	Значення професії тренер для суспільства	1
3	Особливості професії тренер	1
4	Педагогічні умови підготовки майбутніх тренерів	1
5	Структура підготовленості тренера	1
	Курсова робота	10
Змістовний модуль 2		
6	Техніка зовнішнього вигляду	1

7	Техніка педагогічного спілкування	1
8	Педагогічний такт	1
9	Загальні ознаки професіоналізму	1
10	Етапи професійного становлення особистості	1
	Курсова робота	10
Змістовний модуль 3		
11	Професійні деформації особистості	1
12	Синдром емоційного вигорання	1
13	Психологічний супровід професійного становлення	1
14	Конфліктність у педагогічній діяльності	1
15	Новітні моделі підготовки тренерів у спорті	1
	Курсова робота	10
	Всього годин	45

5.1. Теми курсових робіт

1. Професіоналізм особистості та діяльності тренера-викладача.
2. Якості особистості тренера, які є професійно значущими.
3. Завдання і етапи самовдосконалення тренера-викладача.
4. Об'єктивні та суб'єктивні чинники досягнення вершин професіоналізму тренера.
5. Зміст професійної підготовки тренера у сфері фізичної культури і спорту.
6. Технологія організації та здійснення педагогічного спілкування в процесі тренерської діяльності.
7. Основи і сутність педагогічної майстерності тренера-викладача, інструктора фізичної культури і спорту.
8. Види педагогічної компетентності тренера-викладача, інструктора фізичної культури і спорту.
9. Майстерність педагога-тренера у формуванні спортивного колективу як творчий процес.
10. Сучасні теорії навчання і їх використання в тренерській діяльності.
11. Сучасні теорії виховання і їх використання в тренерській діяльності.
12. Тренер як суб'єкт розвитку і саморозвитку.
13. Комунікативна компетентність фахівця з фізичної культури і спорту.
14. Педагогічна технологія і майстерність тренера-викладача.
15. Методика навчально-тренувального процесу на початковому етапі підготовки в обраному виді спорту.
16. Методика навчально-тренувального процесу на етапі спеціалізованої базової підготовки в обраному виді спорту.
17. Організація фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи в сільських територіальних громадах.

18. Організація фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи на підприємствах агропромислової галузі.
19. Документи планування навчального-тренувального процесу в роботі тренера та методика їх складання.
20. Система управління в тренерській діяльності.
21. Етапи професійного становлення особистості спортивного педагога.
22. Взаємодія між тренером та спортсменом як основа успіху.
23. Тренер-спортсмен конфлікт та його вирішення.
24. Конфлікти в спортивно-педагогічній взаємодії.
25. Психологічні чинники успішності тренерської діяльності в обраному виді спорту.
26. Вдосконалення професійної компетентності сучасного тренера-викладача.
27. Важливі компоненти професіоналізму тренера-викладача у роботі з працівниками виробничої сфери.
28. Важливі компоненти професіоналізму тренера-викладача у роботі з мешканцями сільського регіону.
29. Взаємодія сім'ї і тренера-викладача у вихованні підростаючого покоління сільської місцевості.
30. Основні складові тренерської майстерності.
31. Загально-теоретична базова підготовленість тренера в обраному виді спорту.
32. Спеціально-теоретична базова підготовленість тренера в обраному виді спорту.
33. Професійно-педагогічна підготовленість тренера.
34. Професійно-практична підготовленість тренера.
35. Модельні характеристики професійної кваліфікації тренера в обраному виді спорту.
36. Особистість тренера та стилі керівництва.
37. Фізкультурно-спортивна діяльність тренера з виду спорту/
38. Фізкультурно-спортивна діяльність тренера у колективах фізичної культури на виробництві.

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт.

Методи та засоби діагностики результатів навчання з дисципліни застосовуються під час проведення практичних занять для перевірки рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

За допомогою цих методів і засобів проводиться проміжна атестація після вивчення програмного матеріалу для визначення рівня знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу, отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Семестрова атестація (підсумкова) проводиться у формі семестрового екзамену.

6.1. Контрольні питання

1. Яка роль тренера у сучасному спорті?
2. Історія становлення професії тренер.
3. Значення професії тренер для суспільства.
4. Особливості професії тренера у сільських територіальних громадах та підприємствах агропромислової галузі.
5. Опишіть структуру підготовленості тренера.
6. Розкрийте суть професійних обов'язків тренера.
7. Поясніть зміст діяльності тренера, інструктора фізичної культури і спорту в сільських громадах та підприємствах виробничої сфери.
8. Які існують тренерські категорії в Україні?
9. Охарактеризуйте систему підготовки тренерів в Україні.
10. Назвіть найголовніші педагогічні здібності, які повинен мати тренер для успішної діяльності.
11. Дидактичні здібності тренера
12. Перцептивні здібності тренера
13. Конструктивні здібності тренера
14. Експресивні здібності тренера
15. Комунікативні здібності тренера
16. Організаторські здібності тренера
17. Назвіть найголовніші педагогічні уміння, які повинен мати тренер для успішної діяльності.
18. Назвіть педагогічні умови підготовки майбутніх тренерів.
19. Охарактеризуйте суть професійної кваліфікації тренера.
20. Які модельні характеристики професійної кваліфікації тренера?
21. Охарактеризуйте вимоги до діяльності тренера.
22. Назвіть види та засоби педагогічного спілкування тренера
23. Опишіть тренерську та інструкторську діяльність у соціально-побутовій сфері сільських громад та підприємств агропромислової галузі.
24. Охарактеризуйте основні стилі педагогічного спілкування тренера.
25. Авторитарний стиль керівництва
26. Авторитарний стиль керівництва
27. Демократичний стиль керівництва
28. Ліберальний стиль керівництва
29. Маніпулятивний стиль керівництва
30. Непослідовний стиль керівництва.
31. Назвіть вимоги до особистісних якостей тренера.

32. Яка головна особливість в роботі тренера ДЮСШ?
33. Опишіть організацію тренерської діяльності у навчально-виховній сфері сільських громад.
34. Які аспекти мотиваційної сфери варто враховувати тренеру в роботі з дітьми?
35. На яких якостях базується психологічний такт тренера?
36. Розкрийте форми впливу тренера на спортсмена.
37. Дайте характеристику поняття «Педагогічна культура» тренера.
38. Розкрийте суть техніки і культури мовлення в діяльності тренера.
39. Професійно-педагогічна етика і такт в роботі тренера.
40. Дайте характеристику зовнішнього вигляду тренера для досягнення успіху у професійній діяльності.
41. Розкрийте суть образу «ідеального тренера».
42. Охарактеризуйте суть педагогічної майстерності тренера.
43. Назвіть критерії педагогічної майстерності тренера
44. Охарактеризуйте передумови підвищення ефективності діяльності тренера.
45. Назвіть рівні майстерності тренера.
46. Розкрийте суть проєктувального компонента педагогічної діяльності тренера
47. Розкрийте суть конструктивного та організаційного компонентів педагогічної діяльності тренера
48. Розкрийте суть комунікативного та гностичного компонентів педагогічної діяльності тренера
49. Охарактеризуйте умови професійного самовдосконалення тренера.
50. Опишіть знання системи підготовки та спортивно-прикладні знання тренера.
51. Розкрийте суть рефлексії і рефлексивності в роботі тренера.
52. Назвіть етапи професійного становлення особистості тренера.
53. Опишіть синдром емоційного вигорання тренера.
54. Дайте характеристику професійним деформаціям особистості тренера.
55. Назвіть причини конфліктів у спортивно-педагогічній взаємодії
56. Індивідуальний підхід до спортсменів у роботі тренера.
57. Розкрийте принципи застосування новітніх педагогічних технік і технологій у підготовці спортсменів.
58. Розкрийте суть технології проєктного навчання у роботі тренера
59. Розкрийте суть технології ігрового навчання у роботі тренера.
60. Застосування тренінгів для підвищення професійної майстерності тренера.

7. Методи навчання

Під час викладання дисципліни «Теоретико-методичні основи професійної діяльності тренера-викладача» застосовуються такі методи навчання, як:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

а) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

б) За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

в) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові.

г) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Предмет та зміст теорії і методики тренерської діяльності		
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 1	РН 6, РН 17, РН 20 Знати: <ul style="list-style-type: none"> • суть професійної діяльності у сфері фізичної культури, її соціальну і особистісну спрямованість; • нормативно-правові та наукові основи її здійснення; • структуру професійної діяльності як управлінської системи, її компоненти;	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 2	<ul style="list-style-type: none"> • систему підготовки до виконання професійних завдань і функцій у сфері фізичної культури;	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 3	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • осмислювати і визначати суть професійних проблем у галузі фізичної культури; • обирати найбільш раціональні форми і методи реалізації завдань професійної діяльності;	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 4		10

Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 5	<ul style="list-style-type: none"> • уміти використовувати наукові теорії для реалізації практичної діяльності. 	10
Наявність конспектів за темами самостійної роботи		20
Модульна контрольна робота 1 (Відповіді на 3 питання за вибором)		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Реалізація тренерської діяльності у різних суспільних сферах		
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 6	<p>PH 7, PH 8</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • особливості технології реалізації тренерської діяльності у різних суспільних галузях; • психолого-педагогічні засади діяльності; • систему підготовки до виконання професійних завдань і функцій у сфері фізичної культури; • особливості діяльності, структуру та рівні підготовленості тренера, вплив спорту на особистість; • способи взаємодії тренера з різними суб'єктами освітнього та виробничого процесів; • сутність і зміст педагогічних здібностей, якими має володіти інструктор, тренер з фізичної культури і спорту; <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначати мету і конкретні завдання професійної діяльності у різних суспільних сферах її здійснення та стосовно різних вікових і спеціальних груп населення; • уміння забезпечувати системність діяльності; • застосовувати у практичній діяльності одержані знання, використовувати адекватні засоби і методи підготовки та контролю, формувати мотивації спортивної діяльності, розвивати професійно значущі якості; • виявляти, ставити та вирішувати проблеми; • мати здатність до самовдосконалення, адаптації та дії в нових ситуаціях, креативність; • використовувати професійні знання в агропромислової галузі та сільській місцевості; • аргументувати вибір методу розв'язування спеціалізованої задачі, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення; 	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 7		10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 8		10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 9		10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 10		10
Наявність конспектів за темами самостійної роботи		20
Модульна контрольна робота 2 (Відповіді на 3 питання за вибором)		30
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Професійне вдосконалення і самовдосконалення в роботі тренера		
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 11	<p>PH 7, PH 8, PH 17, PH 20</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • психолого-педагогічні засади діяльності; • систему підготовки до виконання професійних завдань і функцій у сфері фізичної культури; • особливості діяльності, структуру та рівні підготовленості тренера, вплив спорту на особистість; • специфіку дидактичних принципів у спортивно-педагогічній діяльності, • психологічні чинники успішності процесу підготовки спортсменів; • сутність і зміст педагогічних здібностей, якими має 	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 12		10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 13		10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 14		10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 15		10

занятті за Темою 14	володіти інструктор, тренер з фізичної культури і спорту; • зміст та стилі педагогічного спілкування; • особливості педагогічної імпровізації і прояви педагогічного артистизму, психологічні чинники успішності процесу підготовки спортсменів;	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 15	Вміти: • уміння дотримуватись психолого-педагогічних засад здійснення професійної діяльності; • уміння науково-методично, обґрунтовано і творчо реалізувати організаційно-технологічні аспекти діяльності з врахуванням комплексу умов її здійснення; • застосовувати у практичній діяльності одержані знання, використовувати адекватні засоби і методи підготовки та контролю, формувати мотивації спортивної діяльності, розвивати професійно значущі якості; • виявляти, ставити та вирішувати проблеми; • мати здатність до самовдосконалення, адаптації та дії в нових ситуаціях, креативність; • використовувати професійні знання в агропромисловій галузі та сільській місцевості;	
Модульна контрольна робота 3 (Відповіді на 3 питання за вибором)		30
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Презентації, тестові завдання, доповіді, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Презентації, тестові завдання, доповіді повинні бути оформлені згідно зразку та мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

8.4. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Теоретико-методичні основи професійної діяльності тренера-викладача»

8.4.1. Критерії оцінювання відповіді студентів на практичних заняттях (оцінюється до 10 балів)

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
9-10	Студент має глибокі міцні і системні знання з теми, використовує наукову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом. Вміє працювати з науковою літературою. Будує відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію. Не допускає помилок в усній формі.
7-8	Студент має міцні ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, виконує практичну роботу без помилок, але може допустити неточності, окремі помилки в формулюванні відповідей, незначні мовні помилки в наведених прикладах. Студент недостатньо вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми.
5-6	Студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, має фрагментарні знання з теми. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею.
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів, допускаючи при цьому суттєві помилки.

8.4.2. Критерії оцінювання самостійної роботи (оцінюється до 20 балів)

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
20	Студент опрацював всі 100% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
17-19	Студент опрацював 90-80% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем, що підтверджується конспектом.
14-16	Студент опрацював в 70% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем, що підтверджується конспектом.
11-13	Студент опрацював 60% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем, що підтверджується конспектом.
8-10	Студент опрацював 50% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
5-7	Студент опрацював 40-30% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
2-4	Студент опрацював 20% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
1	Студент опрацював 10% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.

8.4.3. Критерії оцінювання відповідей на питання модульних контрольних робіт (оцінюється до 30 балів)

Відповідь на одне питання модульної контрольної роботи оцінюється до **10** балів:

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
9-10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу
7-8	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки
5-6	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки

8.4.4. Критерії оцінювання складання студентами екзамену (оцінюється в 30 балів)

Критерії оцінювання написання студентом відповідей на екзаменаційні запитання. Відповідь на одне екзаменаційне запитання, оцінюється до **10** балів (2 питання по **10** балів):

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
9-10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу
7-8	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки
5-6	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної

	літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки

Написання тестових завдань, оцінюється до 10 балів. За кожну правильну відповідь на питання, студент отримує 1 бал (10 питань*1 бал = 10 балів).

8.4.5. Критерії оцінювання курсової роботи студента

Оцінка курсової роботи виставляється за 100-бальною шкалою, яка складається з двох частин: 1) виконання курсової роботи (до 70 балів) і 2) захисту (до 30 балів).

Оцінка **«відмінно»** (90-100 балів) ставиться, якщо студент: 1) показав глибокі теоретичні знання з дисципліни, з якої виконана курсова робота; 2) оволодів первинними навиками дослідної роботи: фіксувати дані, аналізувати, творчо осмислювати, формулювати висновки; 3) подає свої пропозиції і рекомендації з предмету дослідження; 4) виконав роботу літературною українською мовою; 5) оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; 6) на захисті продемонстрував глибокі знання з теми дослідження, чітко і впевнено відповів на запитання членів комісії.

Оцінка **«добре»** (74-89 балів) ставиться, якщо студент: 1) показав досить високі теоретичні знання з дисципліни, з якої виконана курсова робота; 2) оволодів первинними навиками дослідної роботи: фіксувати дані, аналізувати, осмислювати їх, формулювати висновки; 3) дає свої пропозиції і рекомендації з предмету дослідження, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; 4) виконав роботу літературною українською мовою, але допустив нечисленні граматичні та стилістичні помилки; 5) оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; 6) на захисті продемонстрував добрі знання з теми дослідження, відповів на запитання членів комісії.

Оцінка **«задовільно»** (60-73 балів) ставиться, якщо студент: 1) показав достатні теоретичні знання з тієї дисципліни (дисциплін), з якої виконується робота; 2) в основному оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, осмислювати їх, формулювати висновки, однак допускає в роботі порушення принципів логічного і послідовного викладу

матеріалу, мають місце окремі фактичні помилки і неточності; 3) не може сформулювати пропозиції і рекомендації з теми дослідження, або обґрунтувати їх; 4) допускає помилки в оформленні роботи та її науково довідкового апарату; 5) допускає численні граматичні та стилістичні помилки; 6) на захисті продемонстрував задовільні знання з теми дослідження, але не зумів впевнено й чітко відповісти на додаткові запитання членів комісії.

Оцінка **«незадовільно»** (менше 60 балу) ставиться в тому разі, якщо на захисті студент проявив повне незнання досліджуваної проблеми, не зумів задовільно відповісти на поставлені питання, що свідчить про несамотійне виконання курсової роботи

9. Навчально-методичне забезпечення

Методичним забезпеченням навчальної дисципліни «Основи спортивної підготовки» є:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5107>;
- посилання на цифрові освітні ресурси;
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти;
- ця робоча програма;
- методичні матеріали, що забезпечують самотійну роботу студентів;
- завдання для самосійної роботи студентів;
- контрольні питання для поточного і підсумкового контролю;
- слайди, відео фрагменти навчального матеріалу;
- електронні презентації навчального матеріалу.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Воронова В.І. Психологія спорту. К.: Олімпійська література, 2019. 272 с.
2. Даниско О. В. Теоретичні і методичні основи професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в умовах змішаного навчання : дис. ...д-ра пед. наук : 13.00.04 ; 13.00.09 ; 13 / Даниско Оксана Володимирівна. Полтава, 2024. 652 с.
3. Корносенко О. К. Професійна підготовка майбутніх фітнес-тренерів: наукові основи і досвід : монографія. Полтава. ПНПУ імені В. Г. Короленка. 2016. 396 с.

4. Костюкевич В.М. Теорія і методика спортивної підготовки: у запитаннях і відповідях [Текст]: Навчально-методичний посібник / В. М. Костюкевич. Київ : КНТ, 2021. 160 с.
5. Кошура А.В. Теорія і методика спортивних тренувань : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-тім. Ю.Федьковича, 2021. 120 с.
6. Куроченко І.П. Організація фізичної культури і спорту в територіальних громадах України: навч.-метод. посіб. / І.П. Куроченко, Я.М. Біляєв, Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. 464 с.
7. Кутек Т. Б., Вовченко І. І. Основи теорії і методики спортивної підготовки: навчальний посібник. Житомир: ЖДУ імені Івана Франка, 2022. 108 с.
8. Платонов В.М. Сучасна система спортивного тренування. К.: Перша друкарня, 2020. 704 с.
9. Фізкультурно-спортивна діяльність тренера з виду спорту : навчальний посібник / В. М. Сергієнко. Суми : Сумський державний університет, 2022. 184 с.

Додаткові:

1. Верітов О. І. Важливі аспекти проблеми підготовки майбутніх спортивних педагогів до професійної діяльності в умовах підприємництва // Педагогіка та психологія сьогодні: постулати минулого і сучасні теорії: Зб. наук. робіт учасн. між нар. наук.-практ. конф. (16–17 жовтня 2020 р., м. Одеса). Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки», 2020. С. 93–97.
2. Волков Л.В. Теорія і методика дитячого та юнацького спорту. Підручник. К.: Освіта України, 2016. 464 с.
3. Гуржий О. С., Порохнявий А. В. Словник термінів та понять з дисципліни «Фізичне виховання»: / О. С Гуржий, А. В Порохнявий. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 36 с.
4. Гурін І. Р. Аналіз та моделювання педагогічної системи діяльності тренера / І. Р. Гурін // Проблеми та перспективи розвитку фізичного виховання спорту і здоров'я людини : м-ли VI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнарод. участю (21–22 квітня 2022) / голов. ред. С. В. Синиця ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. С. 82–84
5. Добринський В. С, Мудрик Ж. С., Савчук С. І., Валькевич О. В, Захожа Н. Я. Комплексний контроль фізичного стану, навчально-тренувальної та змагальної діяльності спортсменів: метод. рекомендації. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 112 с.
6. Єфремова А. Г., Гринько В. М., Куделко В. Е. Особливості методики спортивного тренування чоловіків і жінок в обраному виді спорту: Конспект лекції. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 60 с.
7. Загальна теорія підготовки спортсменів : курс лекцій і практикум : навч.-метод. посіб. для студентів галузі знань 0102 «Фізичне виховання,

спорт і здоров'я людини» / [О. М. Бурла та інші] Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 2-е вид., випр. і доп. 184 с.

8. Квасниця І. М. Формування професійної мобільності майбутніх тренерів-викладачів з виду спорту у закладах вищої освіти : автореф. дис. ... д-ра філософії / І. М. Квасниця. - Хмельницький, 2021. - 20 с.

9. Короткий словник-довідник термінів спорту та фізичної культури : навч. посіб. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка ; [уклад.: Ю. О. Маркітантов, В. Ю. Маркітантова]. Вид. 2-ге допов. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2014. 71 с.

10. Костюкевич В.М. та ін. Теоретико-методичні основи контролю у фізичному вихованні та спорті : монографія. Вінниця: «Планер», 2017. 191 с.

11. Костюкевич В. М. «Теорія і методика спортивної підготовки» (на прикладі командних ігрових видів спорту): Навчальний посібник. 2-е вид., доповнено та перероблено. Київ: КТН, 2016. 616 с.

12. Костюкевич В.М. Організація і проведення змагань зі спортивних ігор. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 216 с.

13. Круцевич Т. Ю. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення. Київ : Олімп. л-ра, 2010. 370 с.

14. Лаврентьев О. М. Формування моделі професійної підготовки тренера з обраного виду спорту / О. М. Лаврентьев, С. В. Крупеня, І. Й. Малинський // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2021. Вип. 5 (136). С. 58–61.

15. Маленюк Т.В. Основи адаптації у спорті. Навчальний посібник /Тетяна Володимирівна Маленюк. Кіровоград: КОД, 2012. 120 с.

16. Маляр Е.І. Основи спортивної підготовки: навч. посіб. / Е.І. Маляр, Н.С. Маляр, А.В. Огністий, К.М. Огніста. Тернопіль, ТНЕУ: Економічна думка, 2018. 96 с.

17. Мулик В.В. Теорія системності і системний підхід в професійній діяльності тренера : навч.-метод. посіб. / В. В. Мулик, О. І. Камаєв. Харків : ХДАФК, 2017. 88 с.

18. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт» : навч. посіб. / В. М. Костюкевич, О. А. Шинкарук, В. І. Воронова, О. В. Борисова; за ред. В. М. Костюкевича, О. А. Шинкарук. К. : Національний університет фізичного виховання і спорту, вид-во «Ольпійська література», 2018. 528 с.

19. Павлюк О. М., Брусак О. М. Особливості науково-педагогічних компетентностей тренера-викладача як психолого-педагогічна проблема. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. 2022 № 3(351). С. 326–336. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2019-17-1-17>

20. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога: навч. посіб. / Т. В. Петровська. Київ : Олімп. л-ра, 2012. 184 с.

21. Платонов В.М. Періодизація спортивного тренування. Загальна теорія і її практичне застосування / Володимир Миколайович Платонов. -К .: Олімпійська література, 2013. 624 с.

22. Платонов В. Н. Система підготовки спортсменів в олімпійському спорті : загальна теорія і її практика застосування / В. Н. Платонов. К. : Олімп. л-ра, 2004. 880 с.

23. Ребрина А. А. Особливості професійно-педагогічної діяльності тренера-викладача з виду спорту та його професійно-важливі якості / А. А. Ребрина // Науко-вий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2021. Вип. 9 (140). С. 86–89.

24. Рибалко Л. М. Підготовка майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до самостійної організації навчально-тренувального процесу / Л. М. Рибалко, Л. М. Оніщук // Моделювання компетентнісної професійної освіти в контексті євроінтеграції: монографія / кол. авт ; за заг. ред. проф. Н. П. Волкової. Дніпро : Університет імені Альф-реда Нобеля, 2021. С. 276–287.

25. Свасьєв А.В. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутнього тренера-викладача до професійної діяльності : дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / Свасьєв Андрій Вячеславович. Запоріжжя, 2013. 459 с.

26. Сергієнко Л.П. Теорія та методика дитячого і юнацького спорту: підручник / Л.П. Сергієнко. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 542 с.

27. Словник термінів та понять зі спортивних дисциплін : навч.-метод. посіб. / уклад.: О. О. Момот, Є. Ю. Шаповал, Ю. В. Зайцева, С. М. Новік ; Полт. нац. пед. ун-тет імені В. Г. Короленка Полтава : Видавець Шевченко Р.В., 2019. 147 с.

28. Сотник Ж. Г. Педагогічна майстерність тренера-викладача / Ж. Г. Сотник, В. І. Романова // Інтеграція освіти, науки та бізнесу в сучасному середовищі : тези доп. II Міжнародної наук.-практ. інтернетконфер. Дніпро, 2021. Т. 2. С. 294–296.

29. Теоретико-методичні основи управління процесом підготовки спортсменів різної кваліфікації : колективна монографія / за заг. ред. В. М. Костюкевича. – Вінниця : Планер, 2018. 418 с.

30. Теорія та методика підготовки спортсменів : навч. посіб. / В. І. Кемкіна, О. С. Сокирко, В. О. Понаморьов, В. В. Кемкін ; М-во освіти і науки України, Запоріз. нац. техн. ун-т. Запоріжжя : ЗНТУ, 2014. 148 с.

31. Тренер-педагог. Педагогічна діяльність тренера. Специфіка дидактичних принципів в спорті : лекція з навчальної дисципліни “Теорія і методика спорту вищих досягнень” / уклад. Передерій А. В. Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. 15 с.

32. Фізкультурно-оздоровчі та спортивні технології в освітньому просторі: теорія і практика : колективна монографія / за заг. ред. О. О. Момот, Ю. В. Зайцевої. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2020. 339с.

33. Шинкарук О.А. Теорія і методика дитячо-юнацького спорту: навчальний посібник/ О.А. Шинкарук, Е.О Павлюк, Е.М. Свірчуна, В.В. Флерчук. Хмельницьк: ХНУ, 2011. 143 с.

34. Шинкарук О. А. Теорія і методика підготовки спортсменів: управління, контроль, відбір, моделювання та прогнозування в олімпійському спорті: навч. посіб. / О. А. Шинкарук. К., 2013. 136 с.

35. Яковлів, Володимир Леонтійович. Основи управління підготовкою юних спортсменів : навч. посіб. / В. Л. Яковлів. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2016. 271 с.

Інформаційні ресурси:

1. Закон України про «Фізичну культуру і спорт» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
2. Сайт журналу «Теорія і методика фізичного виховання і спорту» / Режим доступу: <http://tmfvs-journal.uni-sport.edu.ua/>
3. Сайт журналу «Наука в олімпійском спорті» / Режим доступу: <http://sportnauka.org.ua/>
4. Спортивна наука України. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://sports-science.ldufk.edu.ua/index.php/msnu>
5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Сайт гугл академії / Режим доступу: https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk&as_sdt=0,5
7. Sports-reference: [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.sportsreference.com/olympics/>
8. International university sports federation: [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.fisu.net/en/Summer-Universiades-3490.html>
9. Фізична активність, здоров'я і спорт. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://sports-science.ldufk.edu.ua/index.php/fazis>